

Kancelář Senátu PČR Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

O ČEM SE MLUVÍ: STRUČNÝ TÝDENNÍ VÝBĚR UDÁLOSTÍ EU

středa, 18. května 2016

EVROPSKÝ PARLAMENT: PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ ŠTRASBURK

ČÍNA JAKO TRŽNÍ EKONOMIKA: podle protokolu o přístupu Číny do Světové obchodní organizace (WTO) by od 11. prosince 2016 mělo být postavení Číny přehodnoceno a měla by dosáhnout statusu "tržní ekonomiky". Čína není dosud uznána tržní ekonomikou, protože čínské úřady pokračují v udělování dotací hospodářským subjektům, nízké ceny čínského vývozu nejsou určovány nabídkou a poptávkou, čínský přebytek výrobní kapacity způsobuje levný vývoz do EU a jsou očekávány hospodářské škody, zejména na evropském trhu s ocelí. Poslanci uvedli, že Čína musí splnit všech pět kritérií, kterými EU definuje tržní hospodářství, jinak jí status nemůže být přiznán. Čínský dovoz musí být ohodnocen mimořádnou „nestandardní“ metodikou pro odhalení dumpingu a subvencí, které mohou ohrožovat evropský průmysl a pracovní místa. EU musí ovšem najít způsob, jak to učinit v souladu se svými mezinárodními závazky v rámci WTO. Dále poslanci zdůraznili význam partnerství EU s Čínou: Čína je druhým největším obchodním partnerem EU s denními obchodními toky za více než 1 miliardou eur, čínský trh "byl hlavním motorem ziskovosti pro řadu průmyslových odvětví a značek EU". Poslanci jsou "proti jednostrannému ústupku ve statusu tržního hospodářství", ale požádali Komisi/EC/, aby v koordinaci s dalšími významnými obchodními partnery (a na summitech G7, G20, EU-Čína) dospěla ke společnému výkladu práva WTO. Poslanci zdůrazňují "bezprostřední potřebu" pro obecné reformy nástrojů na ochranu obchodu EU a vyzývají Radu k odblokování balíčku návrhů k jejich modernizaci (dle [stanoviska](#) EP z dubna 2014). Poslanci vyzvali Komisi (546 hlasů pro/28 proti /77 se zdrželo), aby předložila návrh, který zajistí rovnováhu. Poslanci zdůraznili, že 56 ze současných 73 antidumpingových opatření EU lze na dovoz z Číny aplikovat. V reakci Evropská komise ujistila, že ještě před letními prázdninami představí pevný systém evropské ochrany obchodu po vzoru USA. Nelegislativní usnesení pléna [zde](#). Další postup: v případě, že EC navrhne uznání Číny jako tržní ekonomiky v právu EU, Evroparlament bude mít právo spolurozhodování s Radou.

PLYNOVOD NORDSTREAM 2 jde proti cílům energetické unie, ovlivňuje solidaritu mezi členskými státy a není v souladu s evropskými hospodářskými a geopolitickými cíli. **Zdvojnásobení kapacity je z hospodářského hlediska a z hlediska boje proti klimatickým změnám neobhájitelné a ve skutečnosti odráží pouze geopolitické motivy**, zaznělo na debatě poslanců s komisařem zodpovědným za energetiku A. Cañetem. NS2 by zvýšil závislost na jednom dodavateli (Rusku; konsorcium prosazující projekt NS 2 je vedené Gazpromem). Komisař uvedl, že NS2 by mohl změnit současný trh s plynem, EC je v kontaktu s německými úřady k posouzení projektu. Poslanci většinou vyzvali Komisi, aby projekt co nejdříve zastavila. Dle dosavadního postupu se zdá, že Evropská komise chce nechat posouzení na členských státech, Rada odkazuje na [závěry zasedání](#) Evropské rady z prosince 2015. Pokud projekt nebude zablokovaný, započne stavba v roce 2018 (k projektu NS 2 podrobněji viz [O čem se mluví z 8. 4. 2016](#)).

PŘEZKOUMÁNÍ DUBLINSKÉHO SYSTÉMU - členské státy by měly prokázat větší solidaritu v otázce uprchlíků. Poslanci uvedli v debatě s místopředsedou Komise Timmermansem a komisařem pro migraci Avramopoulosem, že dublinský systém nefunguje a musí být nahrazen efektivním souborem pravidel, založených na solidaritě mezi členskými státy, a že je třeba ambicióznějšího návrhu Komise. EP požaduje místo stávajícího systému zatěžujícího neúměrně země EU, kam azylovci vstoupí jako první, efektivnější řízení azylových procedur. Část poslanců kritizovala návrh Komise na „vyplacení se“, pokud členský stát nebude chtít přijmout uprchlíka, někteří naopak zdůraznili právo států na sebeurčení a kritizovali navrhovaný systém jako systém „pokut“. Komise navrhla dne 4. 5. revizi Dublinských pravidel, mj. v případě nouze členského státu - aktivace mechanismu přidělení (migrantů - bez možnosti výběru a prověření). Tzv. "stálý přerozdělovací mechanismus" bude automaticky aktivován v případech, kdy členské státy mají neúměrný počet žádostí o azyl. V případě "dočasně" odmítnutí by následovala sankce 250 000 eur za nepřijatou osobu ve prospěch státu, který onu osobu přijme, dublinský systém "první země" by zůstal v platnosti, ale doplněn o mechanismus rozdělování (který bude platit automaticky, pokud "první země" nese neúměrné množství uprchlíků).

SCHENGEN - Schengenský prostor závisí na kontrole vnějších hranic. V debatě na plénu zaznělo, že Schengenský prostor je jedním z největších úspěchů EU, ale také, že členské státy, které nejsou schopny kontrolovat jejich vnější hranice, mají schengenský prostor opustit. Zrušení Schengenu by mělo mít obrovské (nejen finanční) dopady zejména na dopravu a cestovní ruch (studie Výzkumného centra EP [zde](#)). Komisař Avramopulos zdůraznil, že kontrolní opatření na hranicích, které některé členské státy znovu zavedly, jsou "výjimečná a dočasná" - ujistil, že tyto kontroly mají být zrušeny do konce roku. Evropská komise doporučila 4. května 2016 Radě umožnit prodloužit "přiměřené kontroly" na vnitřních hranicích Německa, Rakouska, Švédska, Dánska a Norska (které, přestože není členem EU, je členem schengenského prostoru) po dobu 6 měsíců s prodloužením max. 3krát po dobu 2 let.

NOVÉ PRAVOMOCI PRO EUROPOL - [revidované znění nařízení](#) posiluje schopnost bojovat proti terorismu, závažné trestné činnosti a organizovanému zločinu. **Nařízení si klade za cíl posílení role Europolu:** usnadnit výměnu informací na evropské úrovni; usnadnit vytvoření nové jednotky specializující se na boj proti počítačové kriminalitě a terorismu; usnadnit výměnu informací mezi Europolem a soukromými subjekty (Facebook nebo jiné sociální sítě, nevládní organizace atd.); lepší správu osobních údajů, včetně vytvoření postupu pro podávání stížností ze strany postižených občanů, a lepší kontrolu Europolu Evroparlamentem a národními parlamenty. (Europol byl vybaven v posledních letech Evropským střediskem pro boj proti počítačové kriminalitě (2013), jednotkou pro sledování obsahu na internetu (operativní od července 2015) a Evropským střediskem pro boj proti terorismu (1. 1. 2016). V kuloárech zaznívá, že opatření a zvláště tyto nové pravomoci Europolu směřují de facto ke vzniku **evropské zpravodajské služby**. Další postup: EP a Rada dosáhly dohody o tomto nařízení dne 26. listopadu 2015 tak, že vstoupí v platnost dne 1. května 2017.

TURECKO: poslanci opět vyjádřili vážné pochybnosti o tom, že Turecko splní podmínky vedoucí k bezvízovému styku před letními prázdninami. Parlament se obává devalvace pravidel EU a vyslal Komisi varování.

PŘILÁKÁNÍ ZAHRANIČNÍCH STUDENTŮ A BADATELŮ ZE ZEMÍ MIMO EU - vzhledem ke stárnutí populace a nutnosti přilákat do EU nové "mozky" byla přijata [směrnice](#) s novými pravidly nejen pro studenty a výzkumné pracovníky, ale i placené stážisty (tato směrnice ruší a nahrazuje směrnice z roku 2004 a 2005). Členské státy by měly reagovat do 60 dnů na žádost o víza; víza pro studenty a výzkumné pracovníky budou udělena na dobu 1 roku, zatímco placení stážisté a lidé s kulturními nebo jazykovými vízy obdrží maximálně 1 rok. Studenti a výzkumníci budou moci zůstat v členském státě dalších 9 měsíců v rámci studijních či výzkumných projektů, které jim umožní nalézt zaměstnání nebo založit podniky (původní návrh obsahoval 12 měsíců, EP v prvním čtení 18 měsíců). Studenti obdrží při studiu právo pracovat max. 15 hodin týdně (původní návrh 20 hodin týdně). Je umožněna mobilita studentů, výzkumných pracovníků a stážistů (nebude nutné další vízum, ale jednoduchá oznámení - např. pro studenty, kteří se rozhodnou studovat semestr v jiném členském státě). Výzkumní pracovníci mohou přivést své rodiny - rodinní příslušníci budou mít právo na práci. Další postup: kompromis s Radou byl nalezen, tato směrnice vstupuje v platnost v den zveřejnění v Úředním věstníku EU, členské státy budou mít dva roky na její provedení.